แผนที่ความดี ฉบับ ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม : ปฏิบัติการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สังคมไม่ทอดทิ้งกัน

ISBN : 978-974-02-0054-3

mapping idea by ดร. ประชาสรรค์ แสนภักดี www.prachasan.com

แผนที่ความดี (Goodness Map)
ฉบับไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม

- การจัดการ ๙ เรื่อง ของชุมชนเข้มแข็ง
  - ๑. จัดการข้อมูล
  - ๒. จัดการความรู้
  - ๓. จัดการคน
  - ๔. จัดการความสัมพันธ์
  - ๕. จัดการกิจกรรม
  - ๖. จัดการเงิน
  - ๗. จัดการกองทุน
    - ทุนธรรมชาติ
    - ทุนมนุษย์
    - ทุนเงิน
    - ทุนทางสังคม
  - ๘. จัดการองค์กร
  - ๙. จัดการชุมชน
- สร้างแผนที่คนดี
  - ขับเคลื่อนด้วย 3 ยุทธศาสตร์หลัก
    - ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สังคมไม่ทอดทิ้งกัน
      - มีระบบรองรับคนพิการ
      - คนแก้ได้รับการดูแล
      - คนบ้านอได้รับความใส่ใจ
      - เด็กกำพร้ามีที่อยู่ในสังคม
    - ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ความเข้มแข็งของชุมชน
      - สร้างฐานประชาคม
      - บูรณาการงานเพื่อความเข้มแข็ง
    - ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สังคมและคุณธรรม
      - การศึกษาควรใช้คุณธรรมนำความรู้
      - เสริมความเข้มแข็งองค์กรศาสนา
  - เสริมพลังคนจิตอาสา
    - สร้างแผนที่คนดี
      - ทำทั่วประเทศ
    - สร้างแผนที่ความดี
- ขับเคลื่อนสังคมแห่งความสุข ความดีต้องมาก่อนความรู้
  - ขอบเขตของความดี
    - ชุมชนดี
    - สังคมดี
    - เศรษฐกิจดี
    - ชีวิตดี
      - สุขทางกาย
      - สุขทางใจ
      - สุขทางสังคม
      - สุขทางปัญญา
  - สร้างดัชนีชีวิต ปรับวิธีคิดชุมชน ค้นหาความสุขแทนการสร้างรายได้
    - ฐานที่ ๑ การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ให้พึงตนเองได้ และมีความเสมอภาค
    - ฐานที่ ๒ การอนุรักษ์ดูแลทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (Environment)
    - ฐานที่ ๓ การอนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรมที่ดีงาม
    - ฐานที่ ๔ การทำให้เกิดและรักษาไว้ซึ่งการบริหารการปกครองที่ถูกต้องและเป็นธรรม(ธรรมาภิบาล)
  - ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กุญแจสำคัญนำไปสู่ความสุข
    - ลักษณะสำคัญ ๕ ประการ
      - ๑. พอประมาณ
      - ๒. มีเหตุผล
      - ๓. มีภูมิคุ้มกัน
      - ๔. ใช้ความรู้
        - ความรอบรู้
        - ความรอบคอบ
      - ๕. มีคุณธรรม
    - ๔ ทิศทางสู่สังคมคุณธรรม สอดรับ ๕ หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
      - ๑. สังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน
      - ๒. สังคมที่เข้มแข็ง
      - ๓. สังคมคุณธรรม
      - ๔. สังคมประชาธิปไตย
  - แผนฯ ๑๐ ชี้ทิศทางความสุขให้ชัดเจน
    - ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนำทาง
    - ควรเน้นเรื่องความอยู่เย็นเป็นสุข
- แก้ปัญหาความยากจน ด้วยพลังประชาชน
  - ๑. ให้ภาคประชาชนเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญที่สุดในการแก้ปัญหาความยากจน
    - เจ้าของปัญหาคือผู้แก้ปัญหาดีที่สุด
  - ๒. ใช้หลักการพัฒนาที่มีพื้นที่เป็นตัวตั้ง และทุกฝ่ายในพื้นที่ประสานร่วมมือ
    - หลักการบูรณาการ
  - ๓. ทุกฝ่ายซึ่งอยู่นอกพื้นที่ควรประสานความร่วมมือในการเข้าไปสนับสนุนการแก้ปัญหาความยากจนซึ่งดำเนินการโดยฝ่ายที่อยู่ในพื้นที่
    - เน้นบทบาท ผู้ส่งเสริมสนับสนุน หรือ "ผู้เอื้ออำนวย"
    - ลดบทบาท ผู้ปฏิบัติ หรือ "ผู้ดำเนินการ"
  - ๔. ควรมีระบบข้อมูลและการจัดการความรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ปัญหาความยากจน
  - ๕. ควรมีนโยบายสาธารณะ ข้อกำหนด และระบบงบประมาณของทุกระดับ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติที่สนับสนุนและเอื้อต่อการแก้ปัญหาความยากจน
- มุมมองต่อสังคมไทย
  - สังคมไทยเป็นสังคมที่ดีงาม อยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน
    - สังคมที่ไม่ทอดทิ้งกัน
    - สังคมที่เข้มแข็งด้วยตัวเอง
    - สังคมยึดมั่นในคุณธรรม
  - ภาคีที่จะมีส่วนร่วมพัฒนาในระดับท้องถิ่น (Local)
    - ประชาชนในท้องถิ่น (Local people)
      - ชุมชนท้องถิ่น
      - ประชาคมท้องถิ่น
      - กลุ่มแม่บ้าน
      - องค์กรชุมชน
    - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Administration Organization)
    - ราชการส่วนภูมิภาค (Regional government)
      - กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
      - สถานีอนามัน
      - โรงเรียนสังกัด กศน. สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
      - หน่วยงานสังกัดเกษตร
    - องค์กรสาธารณะประโยชน์
    - องค์กรอื่นๆ หากทำได้
      - ภาคธุรกิจ
      - ประชาสังคม
  - การกำหนดนโยบายที่ส่งผลกระทบต่อสังคม (Public policy)
    - สิ่งที่ต้องคำนึงถึง
      - หลักการจัดการตนเองของประชาชน
      - หลักการระดมพลังสร้างสรรค์
      - หลักการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ประยุกต์ใช้ธรรมะในการบริหารงาน
  - เข้าใจธรรมะคืออะไร
    - หลักสัจธรรม (หลักความจริง)
    - หลักคุณธรรม/จริยธรรม (หลักความดี)
    - หลักศาสนา (พุทธ อิสลาม คริสต์ ฯลฯ)
  - CSR - Corporate Social Responsibility ภาคธุรกิจ
    - คำนึงถึงสังคม
    - ทำงานเพื่อสังคม
  - เน้น ๓ อย่าง
    - ความดี
    - ความถูกต้อง
    - ความเป็นธรรม
  - สร้างองค์กรแห่งคุณธรรม จริยธรรม
- ยึดหลักการ ๓ Right
  - Think Right - คิดให้ถูกต้อง
  - Do Right - ทำให้ถูกต้อง
  - Live - Right ใช้ชีวิตให้ถูก
- คุณธรรมพื้นฐาน ๔?ประการสำคัญ
  - ฆราวาสธรรม ๔
    - สัจจะ (ความซื่อสัตย์)
    - ทมะ (การฝึกฝนข่มใจ)
    - ขันติ (ความอดทน อดกลั้น)
    - จาคะ (ความเสียสละ)
  - ทศพิธราชธรรม
    - ๑. ทาน - การให้
    - ๒. ศีล - ความประพฤติดีงาม
    - ๓. ปริจจาคะ - การบริจาค
    - ๔. อาชชวะ - -ความซื่อตรง
    - ๕. มัททวะ - ความอ่อนโยน
    - ๖. ตปะ - การบำเพ็ญเพียรเอาชนะกิเลส
    - ๗. อักโกธะ - ความไม่โกรธ
    - ๘. อวิหิงสา - ความไม่เบียดเบียน
    - ๙. ขันติ - ความอดทน
    - ๑๐. อวิโรธนะ - ความสถิตในธรรม
- เสาหลักชุมชนเข้มแข็ง
  - ความดี
  - การเรียนรู้
  - การจัดการ
    - ชุมชนเป็นศูนย์กลาง
- บันไดสู่ความสำเร็จ ๕ ขั้น แปรวิกฤติความยากจน
  - ๑. เน้นทำพื้นที่เล็กๆ ก่อน
  - ๒. นำสิ่งดีมาคิดร่วมกัน
  - ๓. การจัดการที่ดี
    - มีข้อมูล
    - ความรู้
    - ตัวชีวิต
    - เป้าหมาย
  - ๔. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
  - ๕. การเชื่อมโยงประสานระหว่างพื้นที่